

COMMISSIE HOGER ONDERWIJS

SJABLOON T.B.V. DE AANVRAGENDE INSTELLINGEN EN VLIR EN VLHORA VOOR AANVRAAGDOSSIER

MACRODOELMATIGHEIDSTOETS M.H.O. OP

TOETS NIEUWE OPLEIDING /VRIJSTELLING VERPLICHTE AFBOW

Opzet en structuur

Dit sjabloon met richtlijnen voor het aanvraagdossier voor de hogeronderwijsinstellingen en VLIR en VLHORA is bestemd voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs (Codex Hoger Onderwijs, art. II. 153).

Voor het verder verloop van de procedure, e.g. de toets nieuwe opleiding wordt verwezen naar het Kader Toets Nieuwe Opleiding - Vlaanderen 2015-2021 van de NVAO.

Voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets/vrijstelling verplichte afbouw bestaande opleiding moet volgende informatie worden verstrekt:

- de informatie vermeld onder rubriek I - DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING
- de informatie gevraagd onder rubriek II – INFORMATIE ENKEL BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS, en in voorkomend geval voor de aanvraag tot vrijstelling van de VERPLICHTE AFBOW VAN EEN BESTAANDE OPLEIDING bij aanvraag van een initiële opleiding;

A. INDIENINGSMODALITEITEN

Aanvragen met een begeleidend schrijven ondertekend door de secretaris-generaal van VLIR/VLHORA, met het bijhorende dossier, het advies, en in voorkomend geval, de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw worden door VLIR/VLHORA bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend vóór 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

De andere ambtshalve geregistreerde instellingen dienen hun aanvraag rechtstreeks bij de Commissie Hoger Onderwijs in **vóór 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.**

Aanvragen worden per aangetekend schrijven of drager én elektronisch ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs.

De papieren versies worden in drie exemplaren gericht aan:

Commissie Hoger Onderwijs
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
de heer Peter Michielsens,
voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs
(t.a.v. de secretaris Beatrijs Craps)
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, toren A
1210 BRUSSEL

Aanvragen moeten tegelijk ingediend worden per mailbericht, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

Beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

B. MEDELEN DOOR DE COMMISSIE HOGER ONDERWIJS VAN HAAR OORDEEL
--

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt haar oordeel per mailbericht aan het instellingsbestuur, uiterlijk op 1 mei van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

De oordelen worden ter informatie, per mailbericht, aan VLIR en VLHORA en aan de Administratie Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs bezorgd.

I. DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING

1. de instelling¹ die de nieuwe opleiding aanvraagt en de vestiging(en) waar de opleiding zal worden aangeboden in geval van erkenning
 - a. naam instelling:
 - b. aard instelling (ambtshalve geregistreerd / niet-ambtshalve geregistreerd):
 - c. adres instelling:
 - d. vestiging(en) opleiding:
 - e. tel/fax instelling:
 - f. e-mailadres instelling:
 - g. website:
 - h. naam en functie contactpersoon:
 - i. tel contactpersoon:
 - j. e-mail contactpersoon:
2. de naam van de nieuwe opleiding
3. de afstudeerrichtingen in voorkomend geval
4. in voorkomend geval de opleidingsvarianten zoals decretaal omschreven, Codex Hoger Onderwijs, art. II. 144 §1)

¹ Als meerdere instellingen bij de nieuwe opleiding worden betrokken, dan moeten de gegevens van alle instellingen worden vermeld. Bij voorkeur wordt slechts één contactpersoon genoemd.

5. de onderwijstaal gebruikt in de nieuwe opleiding
6. niveau en oriëntatie:
 - a. professioneel gerichte bachelor
 - b. bachelor na bachelor
 - c. academisch gerichte bachelor
 - d. master
 - e. master na master
 - f. graduaat
7. de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport met vermelding status VLUHR/NVAO (geen verdere bijkomende inlichtingen, e.g. over beraadslagende commissies et)
8. de opleidingsspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding (indien verschillend van de domeinspecifieke leerresultaten)
9. het studiegebied of (delen van) studiegebieden
10. nieuwe opleiding voor Vlaanderen: ja/nee.
11. geef - behoudens gemotiveerde vraag tot vrijstelling (zie onder) - aan welke bestaande opleiding zal worden afgebouwd
12. de studieomvang van de nieuwe opleiding uitgedrukt in studiepunten
13. de graad waartoe de nieuwe opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad
14. in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze nieuwe opleiding kunnen voeren
15. de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgoopleidingen, de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden, zoals bedoeld in het Hoger Onderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in Titel 4, onderafdeling 3 en 4 van de Codex Hoger Onderwijs :
 - a) wat de opleidingen betreft aangevraagd door universiteiten en hogescholen:
 - a) voor een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs:
 - a) de bacheloropleiding(en) (Banaba's) die er rechtstreeks op volgen met de bijkomende voorwaarden;
 - b) de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 183;
 - c) de vermelding: "geen vervolgopleiding";
 - b) voor een bacheloropleiding in het academisch onderwijs c.q. afstudeerrichting binnen een bacheloropleiding in het academisch onderwijs:
 - a) de masteropleiding(en) die er rechtstreeks op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182 §2, eerste volzin;
 - b) c.q. de masteropleiding(en) die er op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182, § 2, tweede volzin;
 - c) eventueel de andere masteropleiding(en);
 - d) c.q. de vermelding "geen rechtstreekse vervolgopleiding";
 - c) voor een masteropleiding :

- a) de bacheloropleiding c.q. afstudeerrichting waarop de masteropleiding rechtstreeks aansluit;
 - b) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) c.q. afstudeerrichting(en) waarop de masteropleiding aansluit overeenkomstig artikel II. 182, §2, tweede volzin;
 - c) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) bedoeld in artikel II. 183;
 - d) eventueel de andere bacheloropleiding(en);
 - e) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen overeenkomstig artikel II. 190 §2, eerste volzin;
 - f) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 190, §2, tweede volzin;
 - d) voor een masteropleiding die volgt op een andere masteropleiding:
 - a) de masteropleiding(en) waarop de masteropleiding volgt;
 - b) eventueel de andere masteropleidingen met de bijkomende voorwaarden;
 - e) voor een bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding:
 - a) de bacheloropleiding(en) waarop de bacheloropleiding volgt;
 - b) eventueel de andere bacheloropleidingen met de bijkomende voorwaarden.
 - f) als het een opleiding van het hoger beroepsonderwijs (graduaat) betreft, de mogelijke vervolgopleidingen;
 - b) wat de nieuwe opleidingen betreft aangeboden door de andere instellingen voor hoger onderwijs: de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen en de mogelijke vervolgopleidingen binnen de instellingen zelf.
16. het academiejaar waarin de opleiding in geval van erkenning voor het eerst zal worden aangeboden

II. INFORMATIE BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS

Geef bondig (1 à 2 pagina's) een algemene samenvatting van uw argumentatie bij invulling van de decretale criteria.

De aanvraag toont aan en motiveert omstandig hoe de volgende decretale criteria ingevuld worden. Geef hierbij telkens bijzondere aandacht aan de aangegeven aandachtspunten.

Bij het verwijzen naar gegevens over opleidingen, hun afstudeerrichtingen, hun vestigingsplaatsen en hun precieze benamingen worden enkel gegevens gebruikt uit de meest recente versie van het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de lijst van bachelor- en masteropleidingen die per instelling worden aangeboden in het hoger onderwijs in Vlaanderen'.

Het dossier bevat geen nodeloos fotografisch materiaal, enkel de inhoudelijk relevante schema's, tabellen, kaarten,...

1. De maatschappelijke relevantie van de opleiding

- 1.A. Toon op basis van aantoonbaar materiaal (e.g. VDAB,...) aan dat er een voldoende en naar verwachting duurzame behoefte op de arbeidsmarkt bestaat voor deze opleiding.
- 1.B. Geef een beschrijving van eventuele andere elementen van maatschappelijke relevantie buiten deze van de arbeidsmarktbehoefte.
- 1.C. Toon aan dat er eventuele belangrijke wetenschappelijke ontwikkelingen bestaan waarvan de voortzetting en verspreiding deze opleiding verantwoordt.
- 1.D. Geef hierbij aan of er bijzondere motieven tot internationale samenwerking bestaan (studentenuitwisseling,..).

2. Het verwachte aantal studenten in de opleiding en de impact daarvan op dezelfde of andere al bestaande opleidingen

- 2.A. Geef een zo precies mogelijke raming van studentenaantallen die kunnen verwacht worden (minimum- en maximumverwachting) voor de opleiding of aanverwante opleidingen, met nauwkeurige aanduiding van hypothesen en werkwijze. Vermeld hierbij in te schatten mogelijke gevolgen voor de inschrijvingen voor andere opleidingen.
- 2.B. Geef een raming van te verwachte aantallen diploma's.

3. De verwachte vraag naar afgestudeerden uit de opleiding en de verhouding met afgestudeerden uit andere al bestaande opleidingen

- 3.A. Toon (aan de hand van de ontwikkelingen op niveau van de sector of binnen dit domein) aan dat er een voldoende belangstelling voor de opleiding kan worden

verwacht. Geef hierbij een zo precies mogelijke raming van de te verwachte vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder. Geef hierbij een beschrijving voor welke (groepen van) bedrijven dit relevant kan zijn en hoe hun economische situatie/groei wordt ingeschat.

3.B. Toon tevens de mogelijke effecten aan op de aantallen afgestudeerden in gelijkaardige en verwante opleidingen.

3.C. Indien van toepassing, geef bijkomende bijzondere motiveringen, zoals bv. levensbeschouwelijke aspecten, om de aanvraag bijkomend te motiveren.

4. De domeinspecifieke leerresultaten en de naamgeving van de opleiding

4.1. Domeinspecifieke leerresultaten

Het dossier dient de door de opleiding voorgestelde domeinspecifieke leerresultaten te bevatten (indien de validatie nog niet heeft plaatsgehad –, opgesteld conform de handleiding van de hogeronderwijskoepels).– met vermelding van de stand van zaken van goedkeuring/validering door VLUHR/NVAO

4.1.A. Beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten eigen aan de voorgestelde nieuwe opleiding. Indien het dossier een bestaande opleiding betreft, evenwel nieuw aan een instelling, en waarvan de domeinspecifieke leerresultaten reeds door de NVAO gevalideerd zijn, moeten deze overgenomen worden. Indien het dossier een in Vlaanderen nieuwe opleiding betreft, of indien de domeinspecifieke leerresultaten van een reeds bestaande opleiding nog niet door de NVAO gevalideerd zijn, dan moeten de domeinspecifieke leerresultaten opgesteld zijn conform de handleiding van de hogeronderwijskoepels c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport;

4.1.B. Vermeld indien van toepassing de opleidingsspecifieke leerresultaten.

4.2. Naamgeving van de gevraagde nieuwe opleiding

Het dossier motiveert de naamgeving van de gevraagde opleiding en de transparantie hiervan en houdt hiermee zeker rekening met de argumentatie die gebruikt wordt bij de invulling van **punt 5 Een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod.**

5. Een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod

Geef een situering van de voorgestelde opleiding in het bestaande aanbod op instellingsniveau, associatie- en binnen Vlaanderen, met aanduiding van differentiëring tegenover / verwevenheid t.a.v. andere gelijkaardige of verwante opleidingen. Geef een situering van de DRL van de gevraagde opleiding t.o.v. de DRL van het bestaande aanbod en geef hierbij bijzondere aandacht aan de DRL van verwante opleidingen. M.a.w. Geef aan of de leerresultaten en het curriculum van de gevraagde opleiding al dan niet overlappen met deze van andere opleidingen. Dit

moet toelaten te besluiten of de gevraagde opleiding t.o.v. bestaande opleidingen ‘nauwelijks’(in hoge mate vernieuwend en uniek), ‘beperkt’(verwevenheid is minder dan de helft), ‘sterk’(verwevenheid is meer dan de helft) verwant is; of dat de gevraagde opleiding de facto reeds bestaat in Vlaanderen.

6. De inhoud van het advies van de VLIR of de VLHORA, met aandacht voor de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod

Niet van toepassing voor aanvragen van andere ambtshalve instellingen.

6.A.. Het advies van VLIR/VLHORA geeft aan waarom de opleiding hetzij moet worden gezien als relatief nieuw en uniek binnen het hogeronderwijslandschap, hetzij reeds als bestaand in dezelfde of een verwante vorm.

6.B. In geval van een bestaande opleiding motiveert de VLIR of de VLHORA waarom meerdere instellingen die opleiding kunnen aanbieden, daarbij rekening houdend met de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

INDIEN DE AANVRAAG VOOR MACODOELMATIGHEID TEvens EEN AANVRAAG BETREFT TOT VRIJSTELLING VAN DE VERPLICHTE AFBOUW VAN EEN INITIËLE BACHELOR- OF MASTEROPLEIDING TOONT EN MOTIVEERT HET DOSSIER OMSTANDIG HOE DE VOLGENDE DECRETALE ELEMENTEN WORDEN INGEVULD:

1. DE GRAAD VAN INTERNE RATIONALISATIE BINNEN DE INSTELLING

1.A. Geef een overzicht van de reeds genomen initiatieven van interne rationalisatie met een omstandige verantwoording van de laatste 10 jaren;

1.B. Toon de graad van interne rationalisatie aan door de gemiddelde schaalgrootte van de bestaande initiële bachelor- en masteropleidingen, uitgedrukt als ratio tussen het aantal georganiseerde initiële bachelor- en masteropleidingen en het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in die opleidingen over de academiejaren t-7 en t-2 te bekijken.

2. DE GRAAD VAN SATURATIE IN HET BETREFFENDE OPLEIDINGSDOMEIN

2.A. Situeer de gevraagde nieuwe opleiding in het bestaande aanbod van gelijkaardige en/of verwante opleidingen in het opleidingsdomein.

2.B. Het dossier geeft aan dat de opleiding reeds bestaat in dezelfde of een verwante vorm en verantwoordt van hieruit de aanvraag voor de nieuwe opleiding.

3. HET INNOVATIEVE OF UNIEKE KARAKTER VAN DE VOORGESTELDE OPLEIDING

3.A. Het dossier geeft aan en verantwoordt waarom de gevraagde opleiding moet worden gezien als -relatief- nieuw en uniek binnen het hogeronderwijslandschap.

4. IN VOORKOMEND GEVAL, HET VERZELFSTANDIGEN VAN EEN AFSTUDEERRICHTING

4.A. Het dossier geeft aan hoe de gevraagde verzelfstandigde afstudeerrichting zich als nieuwe opleiding zal verhouden tot verwante opleidingen in het bestaande opleidingsaanbod

5. IN VOORKOMEND GEVAL, DE INITIËLE BACHELOR- OF MASTEROPLEIDINGEN DIE DE INSTELLING IN HET VERLEDEN HEEFT AFGEBOUWD

5.A. Geef een overzicht van de laatste 10 jaren.

6. DE UITBOUW VAN HET AANBOD VAN GRADUAATSOPLEIDINGEN EN DE AFSTEMMING ERVAN OP DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN

6.A. Situeer de aanvraag binnen hogervermeld aanbod.
